

FV. 30 STØREN - SINGSÅS GJENNOMGANG AV EKSISTERENDE INFORMASJON OM NATURMANGFOLD

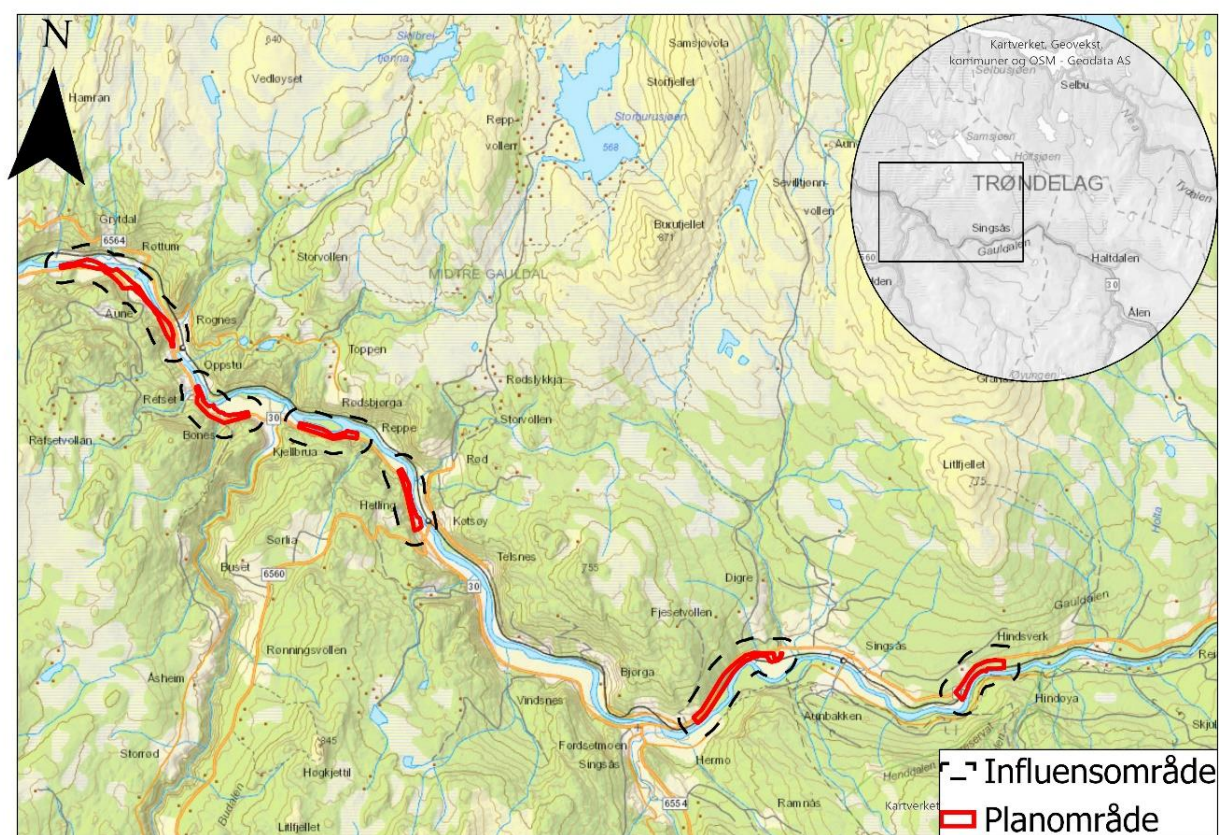
Oppdragsnavn **Fv. 30 Støren - Singsås Registrering av naturmangfold**
Prosjekt nr. **1350046383**
Mottaker **Siri Solem**
Dokument type **Fagnotat (Dokumentet skal unntas offentlighet (§24, 3. ledd))**
Versjon **01**
Dato **21.05.2021**
Utført av **Christopher Reppe/Anna Moldestad Næss**
Kontrollert av **Lars Jøran Sundsdal**
Godkjent av **Anna Moldestad Næss**
Beskrivelse **Vurdering av eksisterende kunnskapsgrunnlag om naturmangfold i 6 avgrensede områder langs Fv.30.**

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning	3
1.1	Definisjon av planområde og influensområde	3
2.	Naturverdier	4
2.1	Datagrunnlag	4
2.2	Naturgrunnlaget	4
2.3	Berggrunn og løsmasser	4
2.4	Overordnede karakteristiske trekk	4
2.5	Viktige naturtyper	4
2.6	Ferskvannsbiologi	5
2.6.1	Vilt og vilttrekk	6
2.6.2	Karplanter	7
2.6.3	Lav	8
2.6.4	Moser	9
2.6.5	Sopp	9
2.6.6	Pattedyr	9
2.6.7	Fugler	9
2.6.8	Fremmede arter	10
2.6.9	Innsyn i sensitive databaser	11
3.	Oppsummering og anbefaling	11
4.	Referanser	12
5.	Vedlegg	13
5.1	Karplanter	13
5.2	Lav	14
5.3	Pattedyr	15
5.4	Fugler & Sopp	16
5.5	Fremmede arter	17

1. Innledning

Trøndelag fylkeskommune (TRFK) er i gang med reguleringsplan for seks ulike delstrekninger på fv. 30, Støren – Singsås, Midtre Gauldal kommune. Prosjektet har nærføring med Gaula, som er et varig vernet vassdrag. Planoppstart er varslet og fylkeskommunen har to forslag til linjer i nordvest (Aunan – Rognes). Rambøll bistår Trøndelag fylkeskommune med registrering av naturmangfold. Målet med denne rapporten er å oppsummere eksisterende kunnskapsgrunnlag i planområdet.

Figur 1 oversiktskart over strekning langs fv.30 og planområdene.

1.1 Definisjon av planområde og influensområde

Planområdet omfatter i hovedsak arealer som vil eller kan bli direkte berørt av tiltaket gjennom arealbeslag eller annen fysisk påvirkning. Influensområdet omfatter videre det totale arealet som kan forventes å bli indirekte påvirket av tiltaket på kort og lang sikt. Herunder for eksempel forstyrrelseseffekter eller annen indirekte påvirkning på større funksjonsområder for arter og landskapsøkologiske sammenhenger. Her er influensområdet vurdert til å omfatte omkringliggende arealer som kan bli forstyrret av økt menneskelig aktivitet, støy og kunstig belysning. Avgrensningen er basert på en skjønnsmessig vurdering. Det vil vurderes i forbindelse med feltregistreringene om det er behov for større influensområde i hvert enkelt område.

2. Naturverdier

2.1 Datagrunnlag

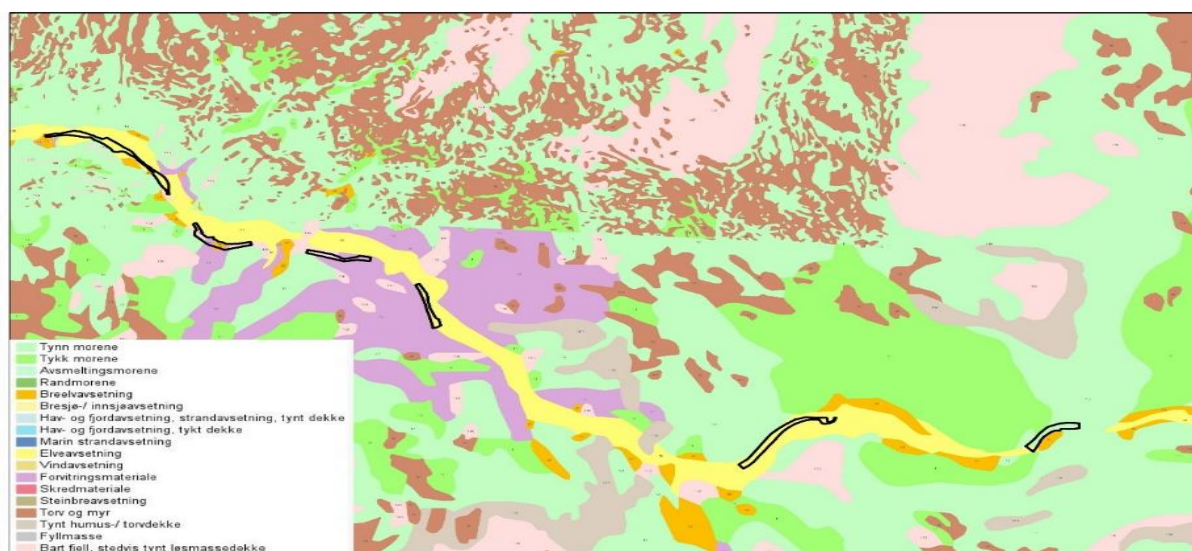
Datagrunnlaget består av offentlig tilgjengelig informasjon fra databaser, kartinnsyn og tidligere undersøkelser. Offentlig informasjon er hentet fra de nettbaserte databasene Naturbase, Artskart, Kilden, NiN Web og Norges geologiske undersøkelser, hvor registreringer relatert til naturmangfold er undersøkt. Den mest sentrale kilden er undersøkelser gjort av Direktoratet for naturforvaltning og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i forbindelse med kartlegging av verdier i Gaulavassdraget (Fylkesmannen, 2001).

2.2 Naturgrunnlaget

Fylkesvei 30 ligger i svakt oseanisk seksjon (O1), i mellomboreal sone (Miljødirektoratet, 2021).

2.3 Berggrunn og løsmasser

Berggrunnen innen planområdet er for det meste av kambrosilurisk opprinnelse (Fylkesmannen, 2001). Dette, sammen med at man langs fv. 30 finner elveavsetninger, kan gi gode vekstvilkår for krevende arter, men dette er også avhengig av mange andre miljøfaktorer som klima osv.

Figur 2. Kartet viser løsmassene i planområdet. Innenfor plan og influensområdene er det tynn morene, forvitningsmateriale og elveavsetninger som dominerer. Kilde: NGU

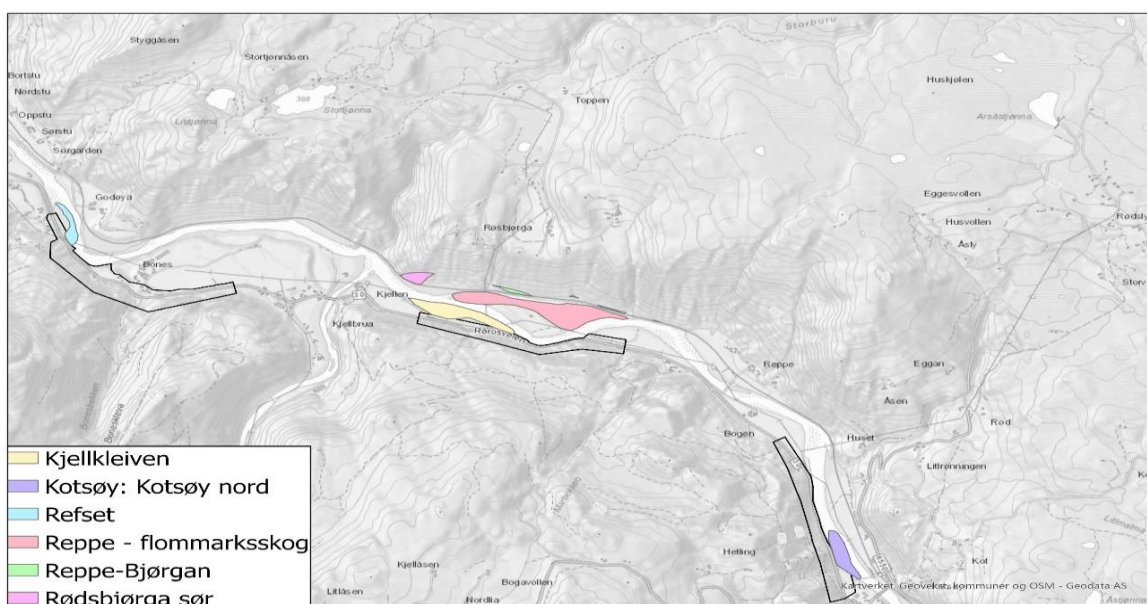
2.4 Overordnede karakteristiske trekk

Gran er det viktigste skogdannende treslaget langs fv. 30 og høyere opp mot skoggrensa (600 m.o.h) går det over til bjørkeskog (NVE, 1983). Blåbærskog dekker store områder i flatt og svakt hellende terreng. I blåbærgranskogen er det vanlig med små «øyer» av småbregnegranskog. I ller med noen bedre næringstilgang finnes høgstaudeskog med dominans av kalkkrevende arter som tyrilhjelm, turt osv. Gråorskog er vanlig i dalbunnen og langs Gaula er det elvekantskog som er mest vanlig. Langs sidedalene av fv. 30 finnes også edelløvskog i form av alm- og hassellier.

2.5 Viktige naturtyper

Det er stor variasjon i klima og berggrunn langs Gaula. Det er stor variasjon i naturtyper innen våtmark, skogsområder, fjell, ferskvann og kulturlandskap. Naturtyper som blir påvirket i influensområdet er

summert i tabell 1. Disse områdene er registrert som lokalt viktig, viktig og særlig viktig. Av naturtyper som er berørt av planområdet: Kjellkleiven (Id: BN00044781) og Refset (BN00044779).

Figur 3. Naturtyper som blir berørt av influensområder og planområdet Kjellkleiven/Refset som blir direkte berørt av tiltaket. Kilde: Artsdatabanken

Tabell 1 en oversikt over alle naturtyper som blir berørt i influensområdet. Legg merke til Kjellkleiven og Refset, som er direkte berørt av planområdene (disse er merket med stjerne i tabellen).

Områdenavn	Lokal Id	Naturtype	Utforming	Verdi
Reppe - flommarksskog	BN00044759	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	Svært viktig
Kjellkleiven *	BN00044781	Stor elverør	-	Viktig
Rødsbjørga sør	BN00044748	Gammel barskog	Gammel granskog	Svært viktig
Kotsøy: Kotsøy nord	BN00044776	Stor elverør	-	Viktig
Reppe-Bjørgan	BN00044749	Gammel barskog	Gammel granskog	Svært viktig
Refset *	BN00044779	Stor elverør	-	Lokalt viktig
Bonesbekken	BN00044761	Bekkekløft og bergvegg	Bekkekløft	Viktig

2.6 Ferskvannsbiologi

Gaula drenerer området fra fylkesgrensen mot innlandet, og renner mot nord gjennom Gauldalen. Gaula er Midt-Norges største hovedvassdrag og er også det største i landssammenheng blant de midlertidig vernede vassdragene. Det finnes en stor variasjon av virvelløse dyrearter i Gaula og pga. størrelsen av vassdraget, er produksjonen av bunnfauna og virvelløse dyr større enn det som er normalt i landsdelen. Spesielt er de sidevassdragene som kommer fra sør rike både i artsantall og total produksjon. Dette skyldes at vann som kommer fra sideelvene er rikt på kalsium og magnesium.

Antall fiskearter som finnes langs de aktuelle strekningene av Gaula, er relativt beskjedent. Den dominerende arten er uten tvil ørret som finnes i vann og elver. I hovedvassdraget er det meste av ørreten sjøvandrende. I enkelte vann, på begge sider av dalen, finnes det røye.

Laksestammen i Gaula er solid, og man finner også laks i mange av sideelvene som renner inn i Gaula. Vassdraget er definert som et mellomlaksvasdrag, dvs. at laks mellom 3 og 7 kg utgjør en hovedtyngde av all laks som fanges (NVE, 1983). Laksen starter med å vandre opp i vassdraget i juni og første del av juli.

Av all fisk som blir fanget i Gaula, utgjør 15 % av denne sjøørret. Sjøørret er flinkere enn laksen til å utnytte de små bekkene og vassdragene langs Gaula til gyting. I Midtre Gauldal kommune er det registrert gyting i samtlige bekker hvor oppgangsmulighetene er gode.

2.6.1 Vilt og vilttrekk

Det er stor variasjon av vegetasjonstyper og økosystemer langs Gaula vassdraget og dette har skapt gode vilkår for bestander av viltarter i området. Av de store jaktbare fugleartene er det gode bestander av orrfugl, storfugl, jerpe og lirype. Lirype finnes hovedsakelig i fjellområdene, mens jerpa finner man i bekkedalene og i de bratte skrentene. De aktuelle nærområdene er viktige områder for alle de fire hjortedyrene vi har i Norge. Elgen finner man i hele Midtre Gauldal kommune, og hjorten har også etablert en solid bestand i området. Rådyr har tilholdssted nær dyrket mark nær Gaula. I 2007 lagde Midtre Gauldal kommune et viltkart over kommunen. Kartet inneholdt hekkeplasser for rovfugl, spillplasser og trekkrutene for elg og rein (figur 4). Derimot er det lite tilgjengelig skriftlig dokumentasjon om trekkrutene for hjort i planområdet, og de nasjonale databasene er også sparsomme på slik informasjon. I fallviltregisteret er det registrert flere viltpåkjørsler i området de siste 10 årene (Figur 5).

→ Vilttrekk

Figur 4 Vilttrekk for elg langs FV 30, vist med røde streker. Kilde: Artsdatabanken og viltkart fra Midtre Gauldal kommune.

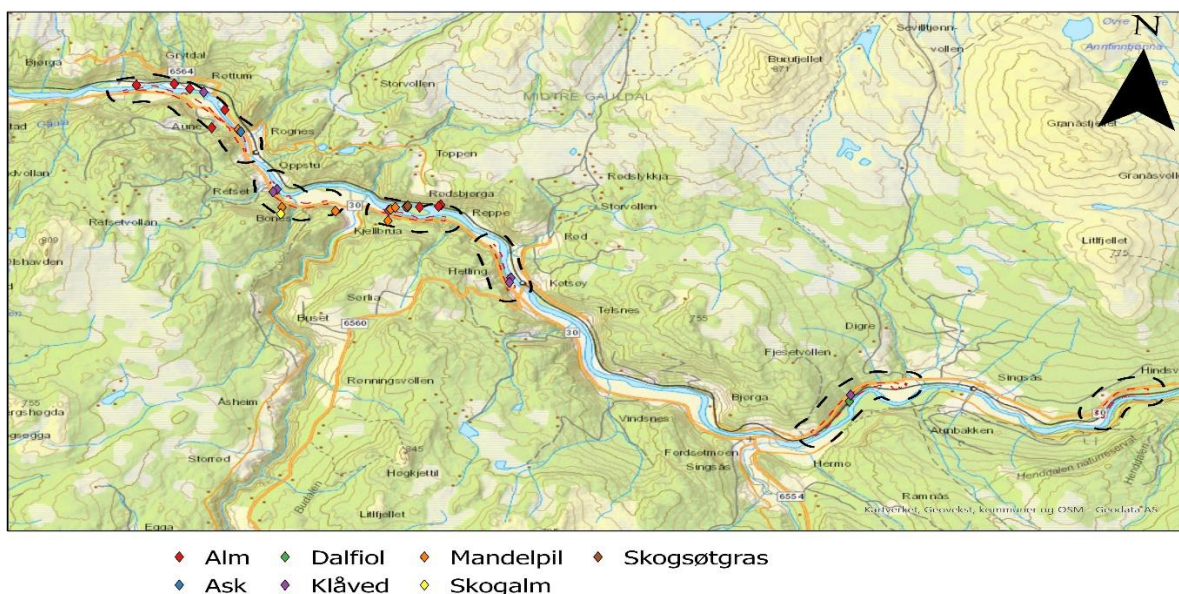

Figur 5: Registrerte påkjørslar av hjortevilt i det aktuelle området de siste 10 årene i Hjorteviltregisteret

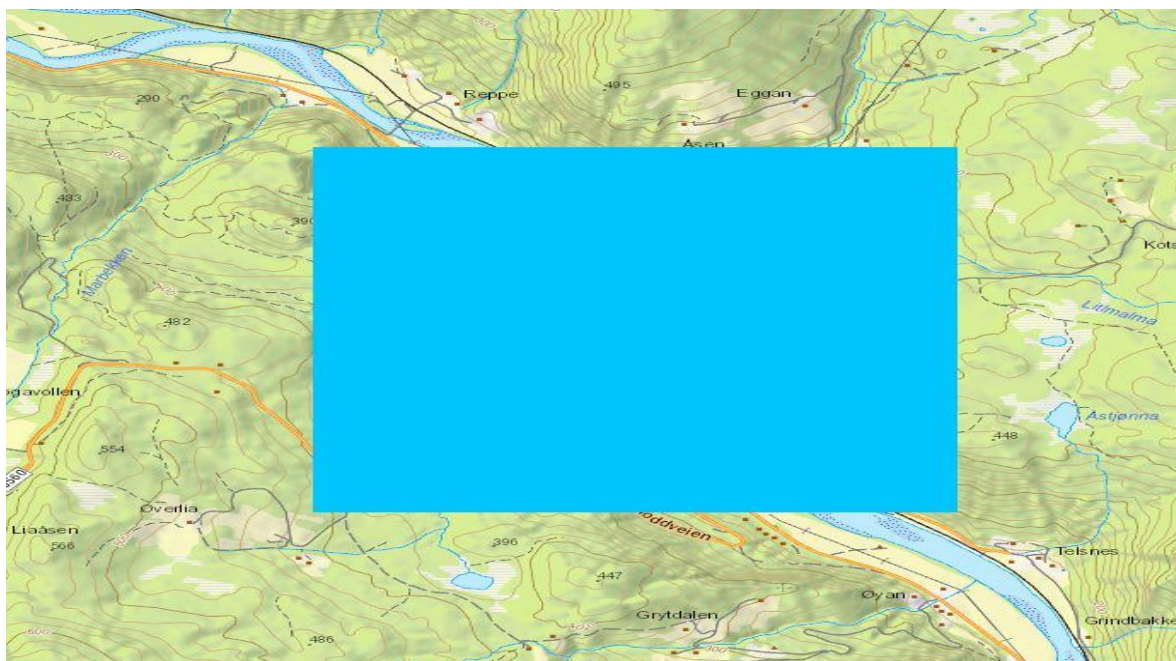
Kunnskapsgrunnlaget for villtrekk er tynn, og må undersøkes nærmere. I all hovedsak vil vurderingene være basert på lokal kunnskap og resultat fra kartleggingen i tillegg til data fra fallviltregisteret.

2.6.2 Karplanter

Det er registrert 8 forskjellige karplanter av forvaltningsinteresse innenfor planområdet: Setermjelt, blårapp, geitesvingel, fjellkvein, fjellstarr og snøull. Innenfor influensområdet er det fra tidligere registrerte del karplanter som er truet og som er ansvarsarter for Norge (figur 6 & vedlegg 1). Blant disse er skogsøtgras (VU), dalfiol (VU), alm (VU), ask (VU), mandelpil (NT) og klåved (NT) (Artsdatabanken, u.å.a). Det er ikke usannsynlig at overnevnte arter kan forekomme innenfor planområdet. Plan- og influensområdet Rognes, ligger innenfor et «hot-spot-område» for karplanter. Dette innebærer at området har en høyere anslått potensiale enn 90 % enn resten av Norge til å romme truede arter av karplanter (Miljødirektoratet, 2021).

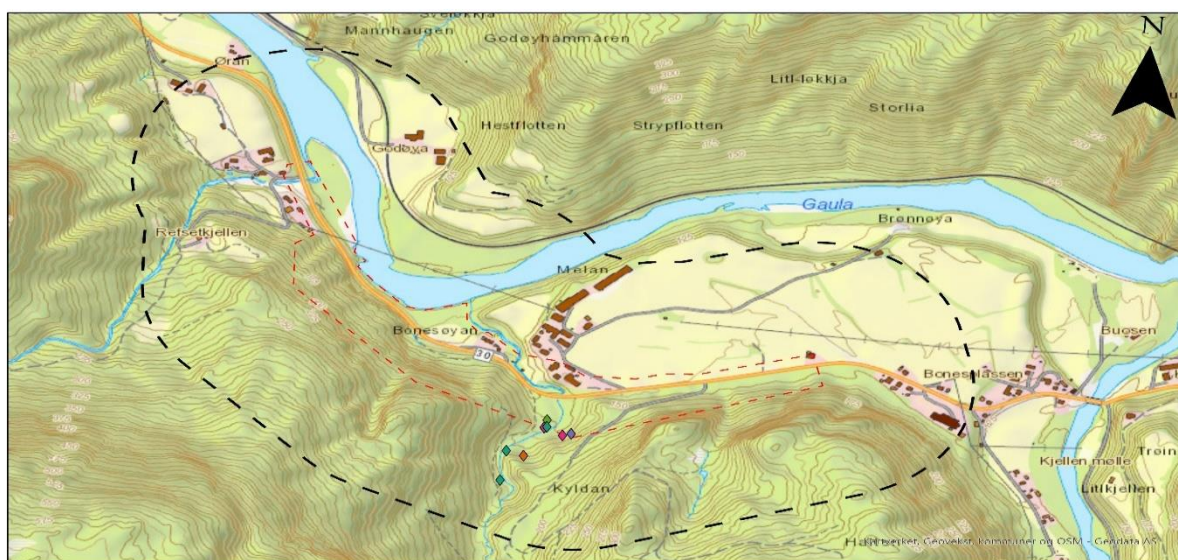
Figur 6 registrerte rødlistede karplanter i plan- og influensområdet. Kilde: Artsdatabanken

Figur 7. Kartet viser «hot-spot-område» (Blå rute) for truede karplanter i planområdet Kotsøy nord. Dette innebærer at området har en høyere anslått potensiale enn 90 % av resten Norge til å romme truede arter av karplanter. Kilde: NIN web

2.6.3 Lav

Innenfor planområdet Bonesøyen er det registrert hjelmragg (CR), som er kritisk truet på rødlista (figur 8 & vedlegg 2). Innenfor influensområdene er det fra tidligere registrert lav som er truet eller som er ansvarsarter for Norge (Artsdatabanken, u.å.a). Blant disse er grandbendellav (VU), tråragg (VU, rustdoggnål (NT) og gubbeskjegg (NT). Plan- og influensområdet Rognes er også et «hot-spot-område» for truede lav arter (Miljødirektoratet, 2021)

- ◆ Granbendellav
- ◆ Rustdoggnål
- ◆ Gubbeskjegg
- ◆ trådragg
- ◆ Hjelmrugg

Figur 8 de eneste rødlistede lavartene som var registrert, lå i planområdet Bonesøya. Kilde: Artsdatabanken

2.6.4 Moser

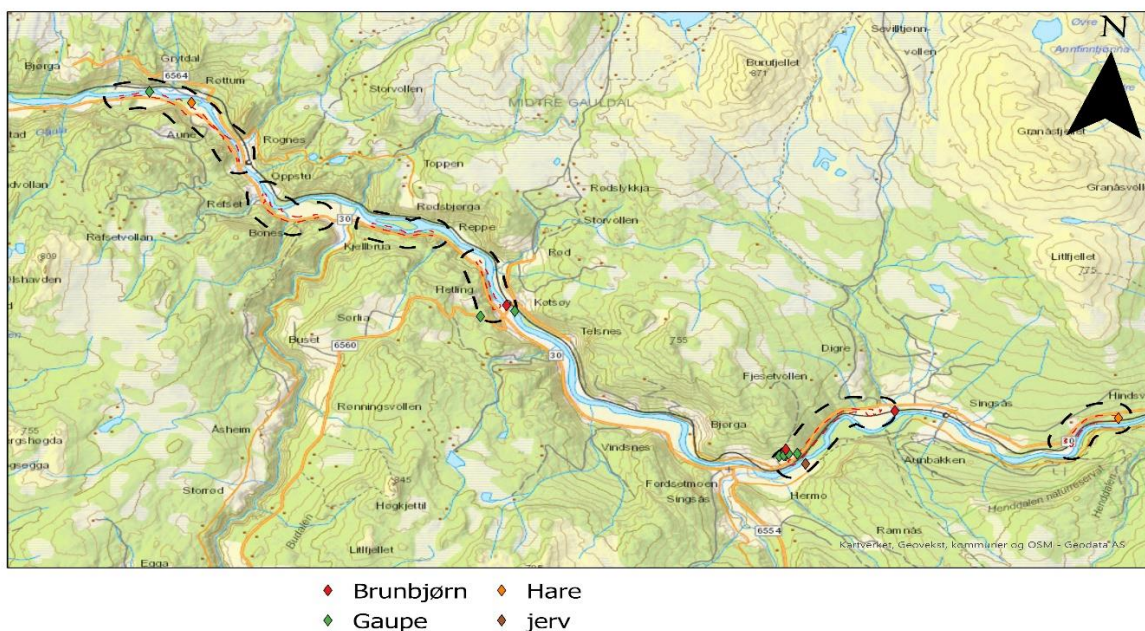
Av arter som er av forvaltningsinteresse er det registrert trådsleivmose, men ingen rødlistede moser i plan- eller influensområdet.

2.6.5 Sopp

Av sopp er det registrert svartsonekjuka (NT) i influensområdet (Artsdatabanken, u.å.a) (vedlegg 3).

2.6.6 Pattedyr

Det er registrert noen få viltlevende landpattedyr langs fv. 30: gaupe (EN), brunbjørn (EN), jerv (EN) og hare (NT). Observasjonene som er gjort i plan- og influensområdet, er gjort nede i dalbunnen (Artsdatabanken, u.å.a). Det er sannsynlig at arealene i planområdet er attraktive beiteområder for hare og rovdypene er i området pga. store bestander av byttedyr (rådyr, skogsfugl etc).

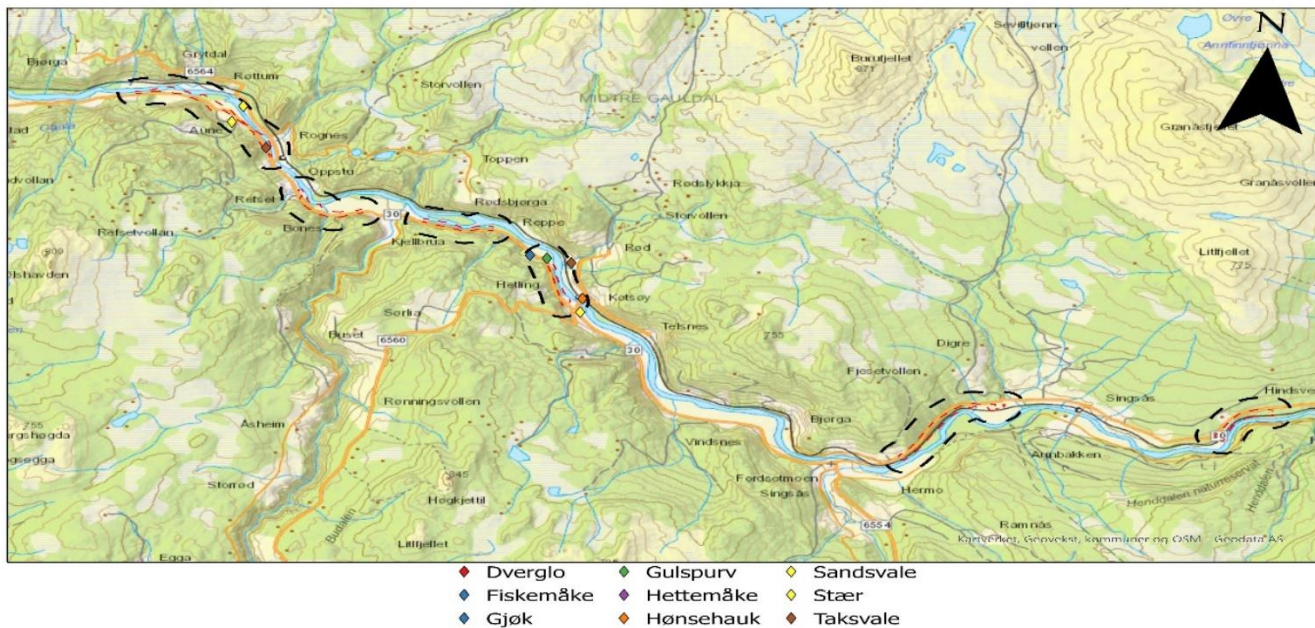

Figur 9 registrerte rødlistede pattedyr i plan- og influensområdet. *Kilde: Artsdatabanken*

2.6.7 Fugler

Av de ca. 72 fugleartene som er registrert i influensområdet, er 5 arter betegnet som arter av nasjonal forvaltningsinteresse. 9 av artene er rødlistet (figur: 10 & vedlegg 4): hettemåke (VU), sandsvale (NT), taksvale (NT), hønsehauk (NT), fiskemåke (NT), stær (NT), gulspurv (NT), gjøk (NT), dverglo (NT) og stær (NT) (Artsdatabanken, u.å.a). Lirype (NT og ansvarsart) er registrert i høyereliggende strøk på området (Miljødirektoratet, 2021). Det er sannsynlig at alle disse benytter seg av influensområdet i varierende grad.

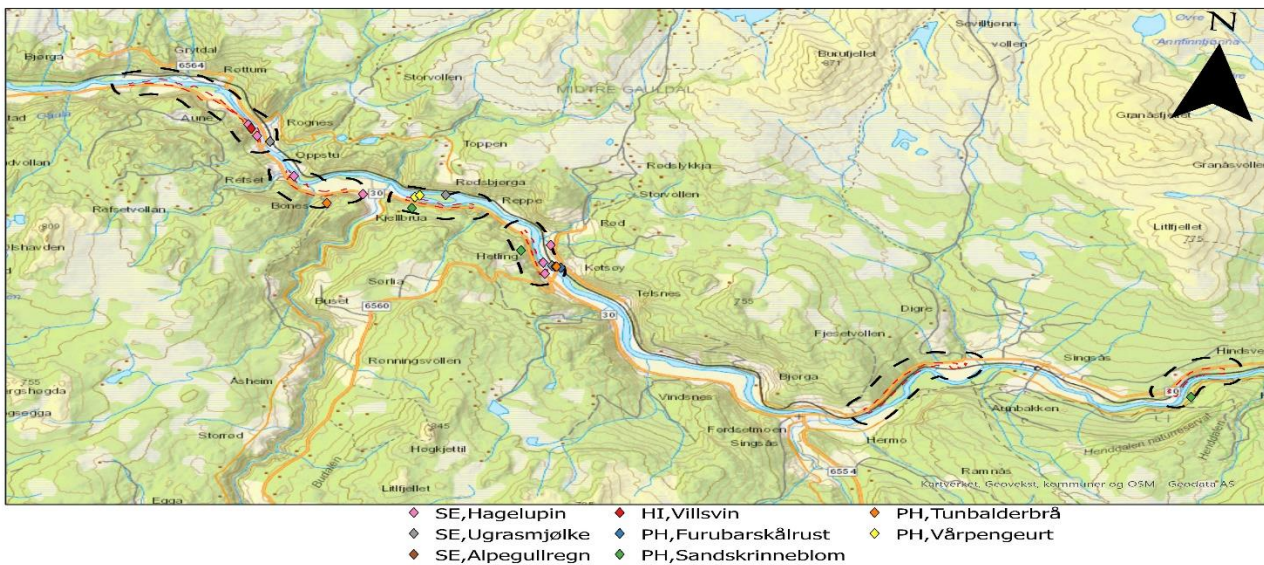
Det er registrert både fjellvåk og hønsehauk i området. Det kan godt være mulig at det hekker fjellvåk i de bratte fjellveggene ved Villmannsøya eller hønsehauk i gammelgranskog i noen av planområdene (Artsdatabanken, u.å.a).

Figur 10 registrerte rødlistede fugler i plan- og influensområdet. Kilde: Artsdatabanken

2.6.8 Fremmede arter

Det er registrert hagelupin (SE), Ugrasmjølke (SE), alpegullregn (S), tunbalderbrå (PH), vårpengeurt (PH), sandskrinneblom (PH), furubarskålrust (PH), vårpengeurt (PH) og villsvin (HI) i influensområdet (Artsdatabanken, u.å.a) (figur 11 & vedlegg 5).

Figur 11 kartet viser en oversikt over fremmede arter som er registrert i plan – og influensområdet Disse er rangert fra SE (svært høy risiko), HI (høy risiko) og PH (Potensielt høy risiko). Artsdatabanken

2.6.9 Innsyn i sensitive databaser

Det foreligger registreringer av arter unntatt offentlighet i, og i influensområdet til planområdet. Dette ble søkt om innsyn i sensitive databaser til statsforvalter 19.05.2021.

3. Oppsummering og anbefaling

Det finnes registreringer viktige naturtyper og arter i og ved de ulike områdene, i tillegg til at det er en problematikk rund vilt og viltpåkjørsler. Likevel anses kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i området som for tynt til at det belyser de planlagte tiltakenes påvirkning på naturen tilstrekkelig, jfr. naturmangfoldloven § 8. Det vil derfor være nødvendig med feltregistreringer i området, særlig med tanke på viktige/rødlistede naturtyper og arter. Med tanke på naturtyper, er det et nytt system (Natur i Norge (NiN) som nå skal ta over for den metodikken som er brukt i forbindelse med tidligere registreringer (DN Håndbok 13). Dette gjør at det vil være lurt å kartlegge området etter den nye instruksen (Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper for 2021). I tillegg vil det vil også være nødvendig med en mer arts-rettet kartlegging, både med tanke på rødlisterarter og fremmede arter, særlig siden det allerede er registrert rødlisterarter og fremmede arter i nærområdene og dermed er forhold som gir potensiale for ytterligere registreringer.

De nødvendige registreringenes omfang anslås å være noe høyere enn utgangspunktet i tilbudet, som var to feltdager. Dette var regnet ut på bakgrunn av den framdriften vi vanligvis kalkulerer med i andre NIN-kartlegginger, som er 0,5km². Dette er et estimat som tar utgangspunkt i at det er større sammenhengende områder som kartlegges, og dermed mindre tid som går med til blant annet forflytting mellom områder. I tillegg anbefaler vi en mer omfattende artskartlegging i tillegg til naturtypekartlegginga, fordi registreringer i henhold til Miljødirektoratets instruks kun innebærer artsregistreringer innenfor naturtypelokaliteter. I dette området vil det være potensiale for rødlisterarter innenfor områder som for eksempel ikke oppfyller minstekravet til areal for utfigurering i instruksen, men som absolutt bør undersøkes med tanke på rødlisterarter. For å få et godt nok grunnlag til å oppfyllet kravet i naturmangfoldloven § 8, anslår vi derfor behovet til anslagsvis 4 feltdager for kartlegging av naturtyper og arter.

Med tanke på vilt, vil det være behov for mer omfattende undersøkelser over tid, inkludert møter/samtaler/befaringer med lokalkjente med kunnskap om hjorteviltet i området (for eksempel lokal jeger- og fiskeforening og/eller grunneiere). Her vil det være behov for undersøkelser på ulike tidspunkter i løpet av året (vår og høst) og en slik undersøkelse vil ikke kunne fullføres før leveransefristen på dette oppdraget som er i august 2021. Vi ønsker derfor en dialog med dere ang. opplegg og løsning på denne problemstillingen slik at vi får data som oppfyller kravet til tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Det siste momentet er arter unntatt offentlighet. Her vil det gjøres en vurdering når innsyn i registreringene foreligger, og det vil søkes dialog med Statsforvalteren om håndtering av disse registreringene. Om det er snakk om hekkelokaliteter, må disse evt. sjekkes på våren. Her vil vi likevel sannsynligvis få god og oppdatert kunnskap gjennom Statsforvalteren, og det er ikke sikkert at det vil være nødvendig med ytterligere undersøkelser av disse.

4. Referanser

- Artsdatabanken. (u.å.a). *Artsobservasjoner*. Hentet fra <https://artskart.artsdatabanken.no/app/#exportStatus/427864,7623020/3/background/NiB/filte%7B%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRe%22%3A%5B2%5D%2C%22Style%22%3A1%7D>
- Fylkesmannen. (2001). *Gaulavassdraget, Midtre Gauldal kommune*. Fylkesmannen.
- kommune, M. G. (2016). *Kommuneplan Singsås-foresetmo*. Midtre Gauldal kommune.
- Miljødirektoratet . (2021). *NIN*. Hentet fra NIN-WEB: https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/index.html?viewer=NiNWeb_2020.NiN-Web#
- NVE. (1983). *Naturfaglige verdier og vassdragsvern*. Naturfaglige verdier og vassdragsvern.

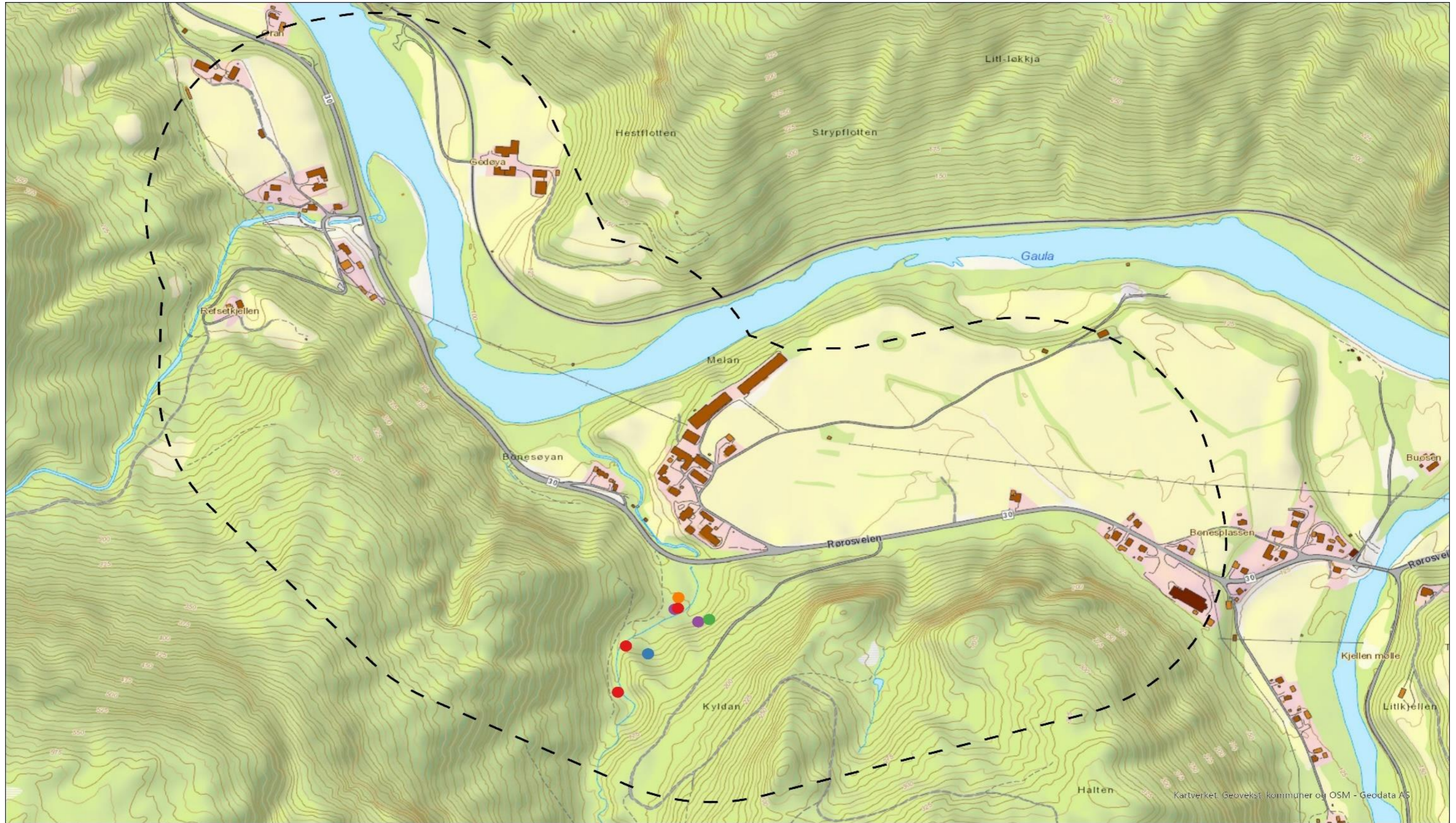
5. Vedlegg

5.1 Karplanter

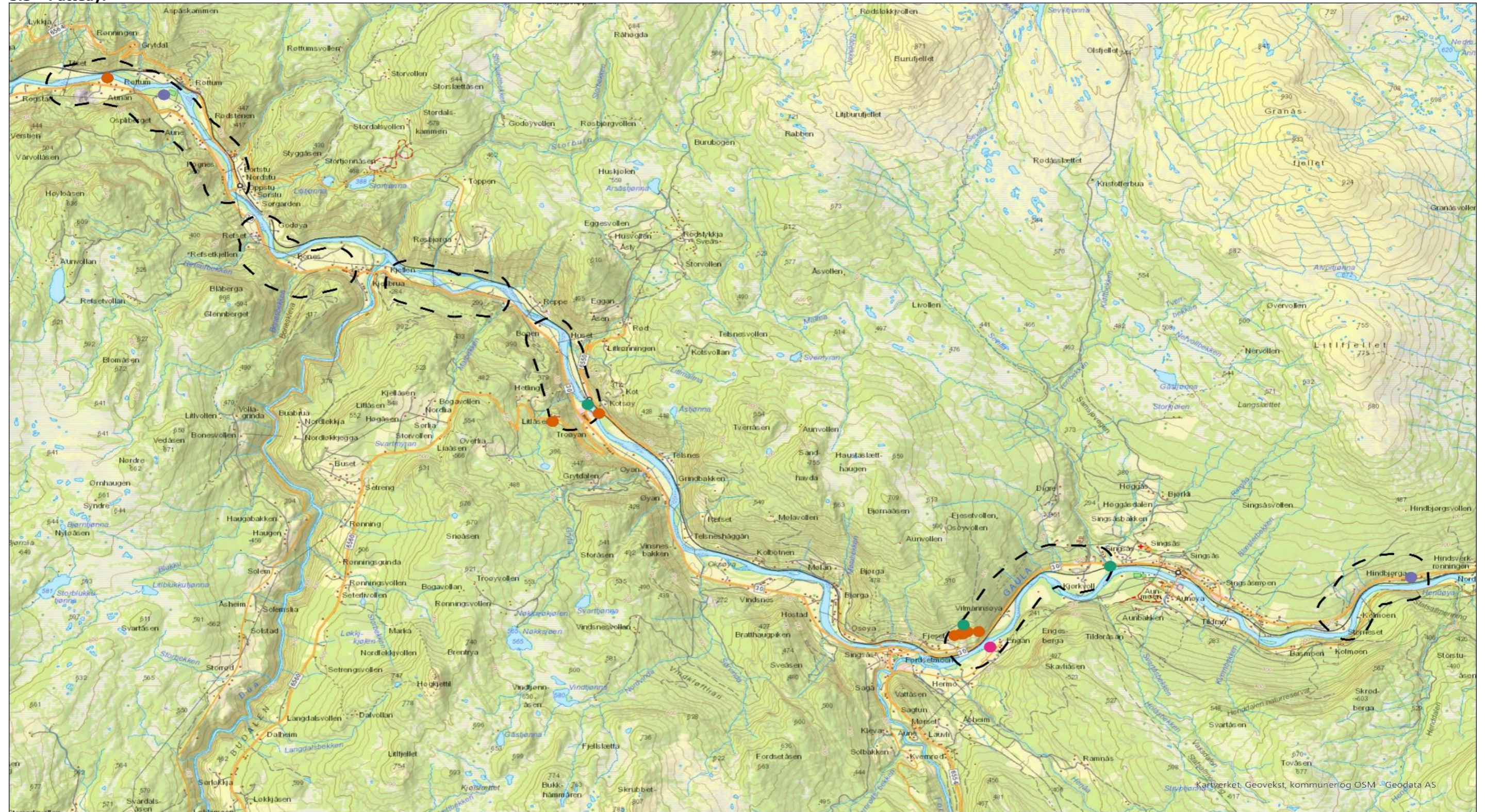
- alm
- ask
- dalfiol
- klåved
- mandelpil
- skogalm
- skogsøtgras

5.2 Lav

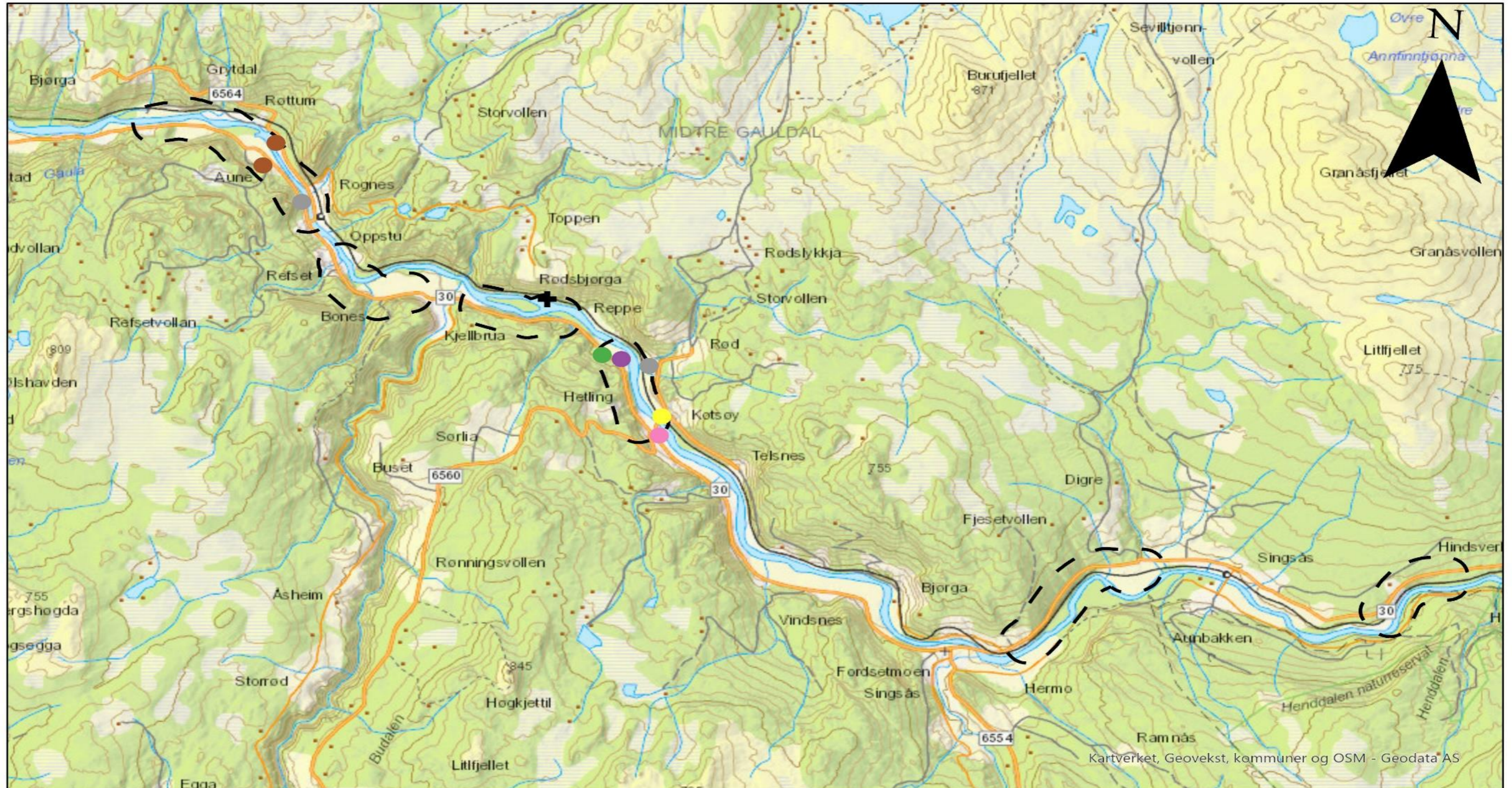
● granbendellav	● hjelmragg	● trådragg
● gubbeskjegg	● rustdoggnål	

5.3 Pattedyr

● brunbjørn ● gaupe ● hare ● jerv

5.4 Fugler & Sopp

● dverglo	● gulspurv	● sandsvale	✚ svartsonekjuke
● fiskemåke	● hettemåke	● stær	
● gjøk	● hønehauk	● taksvale	

5.5 Fremmede arter

● SE, Hagelupin	● HI, Villsvin	● PH, Tunbalderbrå
● SE, Ugrasmjølke	● PH, Furubarskålrust	● PH, Vårpengeurt
● SE, Alpegullregn	● PH, Sandskrinneblom	